

URZĄD STATYSTYCZNY W BYDGOSZCZY
ul. Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz

Kontakt: e-mail: SekretariatUSbdg@stat.gov.pl
tel. 52 366 93 90
faks 52 366 93 56

Internet: www.stat.gov.pl/bydgosz

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W WRZEŚNIU 2012 R.

Nr 9/2012

opublikowany 26.10.2012

- ⇒ Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2012 r. ukształtowało się na poziomie niższym (o 0,7%) niż w analogicznym miesiącu ub. roku (przed rokiem notowano wzrost na poziomie 4,1%). Stopa bezrobocia rejestrowanego (16,7%) wzrosła w skali miesiąca (o 0,1 p.proc.) oraz w porównaniu z wrześniem ub. roku (o 0,8 p.proc.). Zaobserwowano wzrost zgłoszonych ofert pracy w skali roku (przed rokiem spadek).
- ⇒ We wrześniu br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rosło wolniej w ujęciu rocznym niż przed rokiem (wzrost o 2,0%, w analogicznym miesiącu ub. roku wzrost o 5,3%).
- ⇒ Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w II kwartale br. wzrosły w skali roku w mniejszym stopniu niż w roku poprzednim (4,0%, wobec wzrostu o 5,0% w II kwartale ub. roku).
- ⇒ Ceny większości produktów rolnych w skupie i na targowiskach były wyższe niż przed miesiącem; wyjątek stanowiły ceny żyta i żywca drobiowego. W skali roku natomiast obniżyły się ceny żyta, żywca drobiowego i mleka w skupie oraz ziemniaków na obu rynkach. Ceny pozostałych produktów rolnych wzrosły w porównaniu z wrześniem ub. roku. Pogorszyły się warunki do chowu trzody chlewnej.
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu obniżyła się w skali roku (o 11,3%, wobec wzrostu o 6,2% we wrześniu ub. roku). W przypadku produkcji budowlano-montażowej również odnotowano spadek w skali roku (o 24,6%, wobec wzrostu o 21,7%).
- ⇒ Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była większa niż w sierpniu ub. roku (o 25,9%). Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy indywidualni.
- ⇒ W skali roku odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej (o 0,4%) i spadek hurtowej (o 1,2%); przed rokiem w obu przypadkach wystąpił wzrost, odpowiednio: o 12,4% i o 16,7%.

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	15
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie kujawsko–pomorskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2005 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOSCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszczy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu 2012 r. ukształtowało się na poziomie 243,4 tys. osób, tj. o 0,7% niższym niż przed rokiem (we wrześniu ub. roku wzrost o 4,1%). **Stopa bezrobocia** wyniosła 16,7%, tj. o 0,8 p.proc. więcej niż przed rokiem.

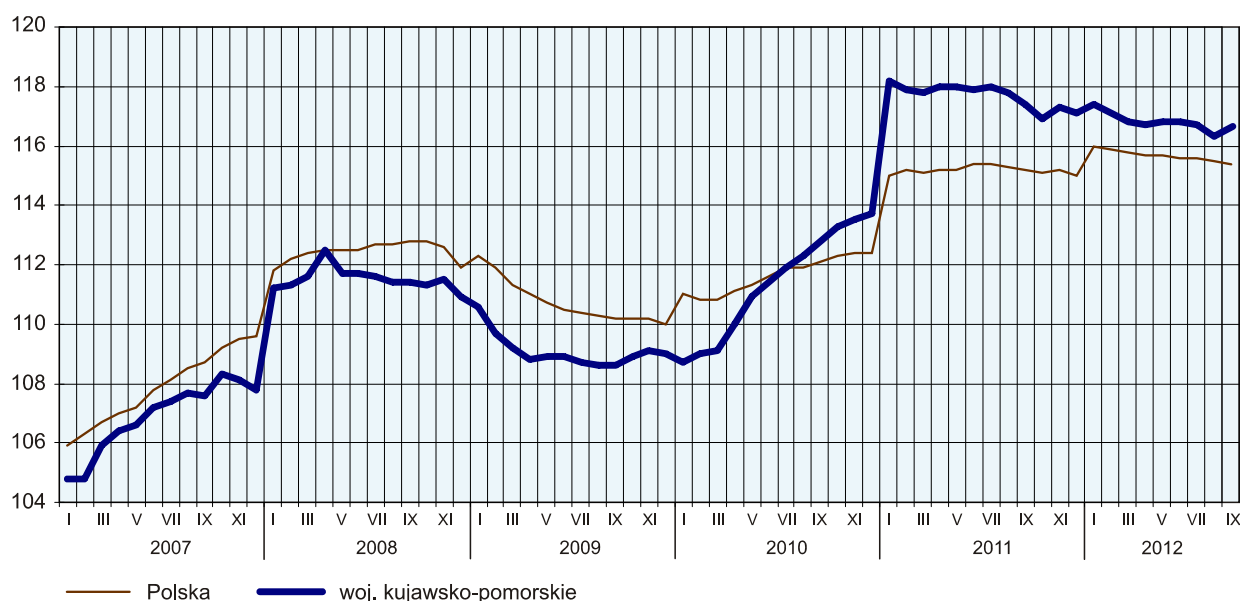
Przeciętne zatrudnienie w sektorze prywatnym we wrześniu br. wyniosło 221,6 tys. osób (91,0% ogółu), tj. o 0,9% mniej niż przed rokiem, a w sektorze publicznym — 21,8 tys. osób (o 1,3% więcej).

Spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w większości sekcji, z czego największy wystąpił: w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,3%), w informacji i komunikacji (o 3,0%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 1,9%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zwiększyło się w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (o 9,1%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 3,3%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012		I–IX 2012	
	w tys.	IX 2011 = 100	w tys.	I–IX 2011 = 100
O g ó ł e m	243,4	99,3	244,6	99,2
w tym:				
Przemysł	125,7	98,5	125,9	98,0
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	116,6	98,1	116,8	97,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5,9	103,3	5,9	103,7
Budownictwo	23,9	99,4	24,2	103,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	50,5	100,1	50,9	99,9
Transport i gospodarka magazynowa	12,2	109,1	12,2	109,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,4	98,3	3,4	95,7
Informacja i komunikacja	1,8	97,0	1,8	95,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,3	100,3	4,3	100,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	10,2	94,7	10,6	91,6

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2005=100)

W odniesieniu do sierpnia 2012 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się o 0,3%.

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 244,6 tys. osób, tj. o 0,8% mniej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 5,2% w analogicznym okresie ub. roku). Największy spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,4%).

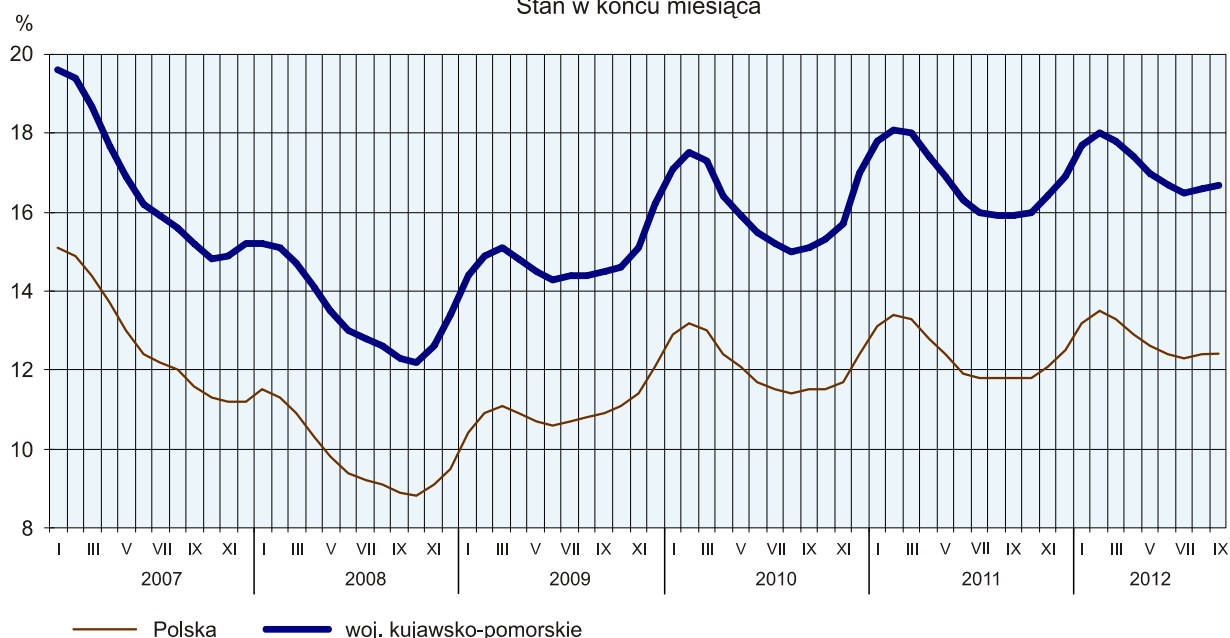
W końcu września br. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 137,3 tys. osób i była o 6,9 tys. osób większa niż we wrześniu 2011 r. (o 5,3%) i o 0,8 tys. osób (o 0,6%) większa niż w sierpniu br. Kobiety stanowiły 56,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 58,2%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2011	2012	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	130,4	136,5	137,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	16,5	13,6	17,5
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	15,9	13,5	16,6
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	15,9	16,6	16,7

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

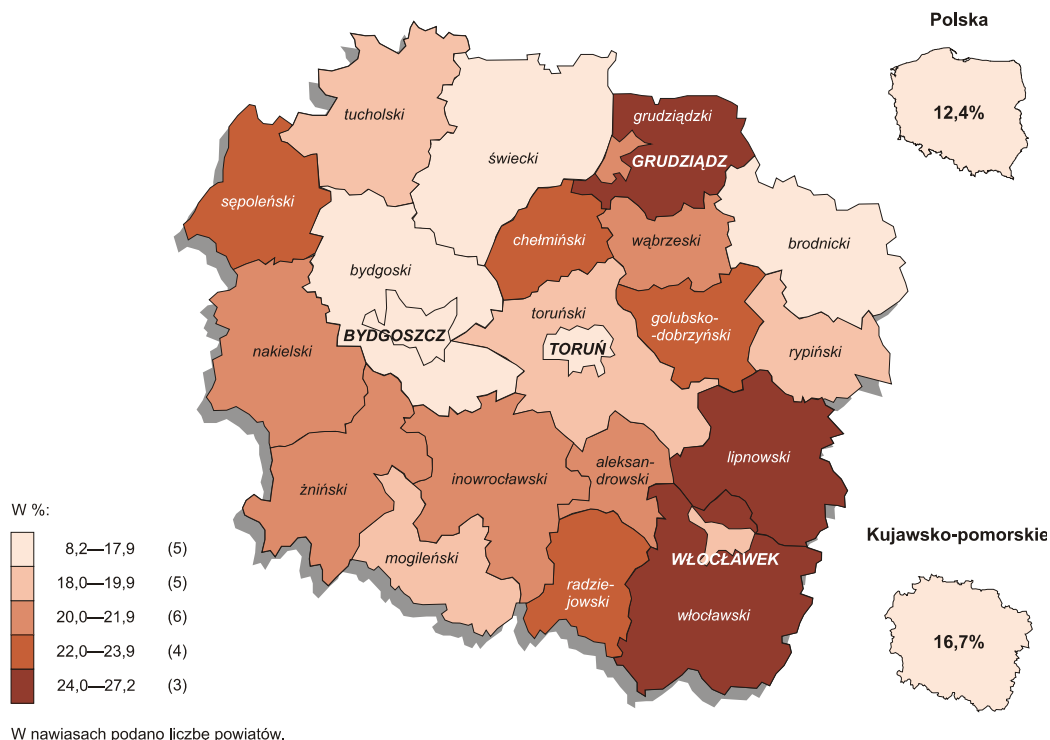
Stan w końcu miesiąca

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu września 2012 r. ukształtowała się na poziomie 16,7% (w kraju była niższa o 4,3 p.proc.) i była wyższa: o 0,8 p.proc. niż we wrześniu ub. roku i o 0,1 p.proc. w porównaniu z sierpniem br. Kujawsko-Pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (19,5%) i na równi z zachodniopomorskim. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (9,1%). Nadal do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały powiaty: lipnowski (27,2%, wobec 28,0% we wrześniu ub. roku), włocławski (25,8%, wobec 25,2%) oraz grudziądzki (25,6%, wobec 24,8%), a o najniższej: Bydgoszcz (8,2%, wobec 7,7%) oraz Toruń (9,2%, wobec 7,7%). W skali roku stopa bezrobocia zwiększyła się w 19 powiatach, w największym stopniu w powiatach: aleksandrowskim (o 2,5 p.proc.), chełmińskim (o 2,4 p.proc.) i golubsko-dobrzyńskim (o 1,6 p.proc.) oraz w Toruniu (o 1,5 p.proc.). W porównaniu z wrześniem ub. roku spadek stopy bezrobocia odnotowano w 4 powiatach, a największy w powiecie lipnowskim (o 0,8 p.proc.) oraz świeckim (o 0,5 p.proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2012 R.

Stan w końcu września

We wrześniu br. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 17,5 tys. osób bezrobotnych, tj. o 5,7% więcej niż przed rokiem i o 28,4% więcej niż w sierpniu br. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w stosunku do września ub. roku o 1,4 p.proc. (do 75,6%). Zwiększył się także udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 1,1 p.proc., tj. do 2,9%) oraz absolwentów (o 0,8 p.proc., tj. do 18,1%). Na tym samym poziomie pozostał udział osób dotychczas niepracujących (20,2%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 2,1%.

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 16,6 tys. bezrobotnych osób, tj. więcej: o 4,3% niż we wrześniu ub. roku i o 23,2% niż w sierpniu br. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 7,4 tys. osób (przed rokiem 7,3 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 1,2 p.proc. w ujęciu rocznym (do 44,8%). Spośród wykreślonych z ewidencji zwiększył się odsetek osób bezrobotnych wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 9,3 p.proc., tj. do 19,6%). Zmniejszyła się natomiast liczba osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 5,7 p.proc., tj. do 22,9%), osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,8 p.proc., tj. do 0,5%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 12,2%.

W końcu września br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 113,2 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zmniejszył się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 0,1 p.proc. (do 82,4%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września 2012 r. stanowili 92,3% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 92,4%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne³, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zwiększył się w skali roku o 1,1 p.proc. Zwiększył się również udział osób:

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

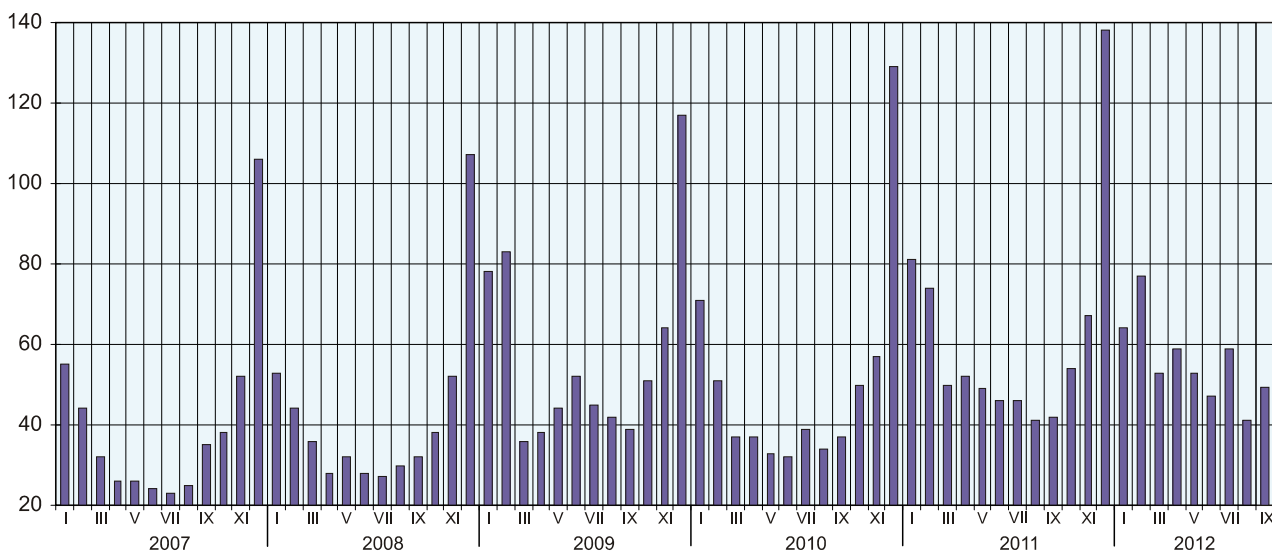
³ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,9 p.proc.), osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,5 p.proc.), odsetek kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 0,4 p.proc.) oraz odsetek osób bez wykształcenia średniego (o 0,2 p.proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób: bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 1,6 p.proc.), bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,4 p.proc.) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 1,0 p.proc.).

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	IX 2011	2012	
		VIII	IX
	w procentach ogółem		
Do 25 roku życia	22,8	20,7	21,4
Powyżej 50 roku życia	19,1	20,2	20,0
Długotrwale	53,7	54,8	54,8
Bez kwalifikacji zawodowych	33,9	32,9	32,9
Bez doświadczenia zawodowego	24,9	23,2	23,3
Bez wykształcenia średniego	61,1	60,9	61,3
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia	10,1	10,6	10,6
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	12,5	12,8	12,9

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY

We wrześniu br. do urzędów pracy zgłoszono 5,8 tys. **ofert pracy**, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. więcej: o 1,1 tys. w porównaniu z wrześniem ub. roku i o 0,3 tys. niż w sierpniu br. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 49 bezrobotnych (odpowiednio przed rokiem 42, a przed miesiącem 41).

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu czerwca tego roku 19 zakładów pracy zapowiedziało w najbliższym czasie zwolnienie 554 pracowników (przed rokiem odpowiednio 26 zakładów, 1069 pracowników).

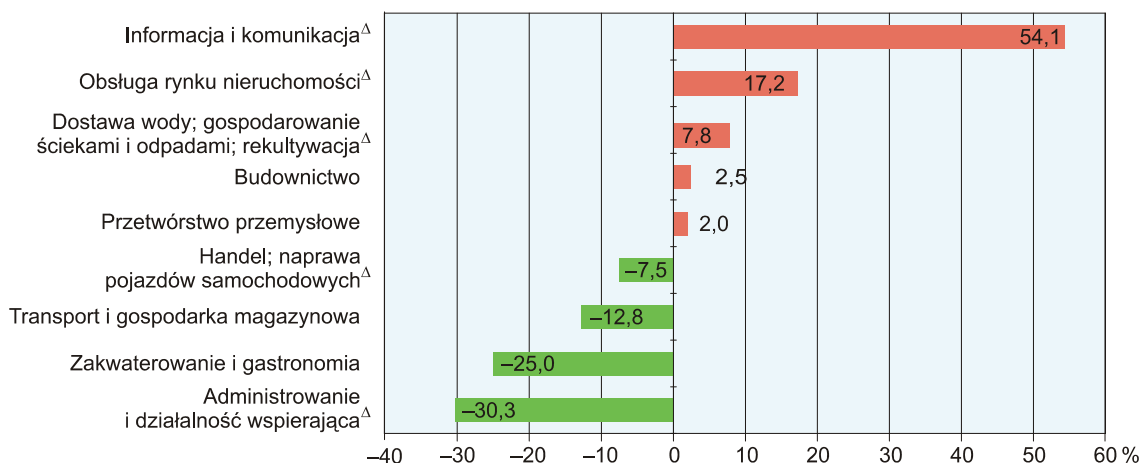
WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2012 r. w województwie kujawsko-pomorskim ukształtowało się na poziomie 3083,35 zł (w kraju 3640,84 zł) i było o 2,0% wyższe niż w analogicznym miesiącu ub. roku (przed rokiem wzrost o 5,3%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze publicznym we wrześniu br. wyniosło 3864,30 zł (o 2,5% więcej niż przed rokiem), a w sektorze prywatnym — 3006,45 zł (o 1,8% więcej).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012		I–IX 2012	
	w zł	IX 2011 = 100	w zł	I–IX 2011 = 100
O g ó ł e m	3083,35	102,0	3071,62	104,0
w tym:				
Przemysł	3183,17	103,3	3199,16	105,4
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3144,49	103,4	3164,96	105,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3322,72	101,0	3282,67	103,7
Budownictwo	3159,74	98,6	3089,00	101,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2851,17	101,6	2839,37	102,1
Transport i gospodarka magazynowa	2689,60	100,7	2650,08	103,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2312,58	99,6	2252,10	101,7
Informacja i komunikacja	4750,71	94,1	4753,25	95,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3612,43	101,1	3594,05	103,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2148,17	104,9	2150,70	108,6

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE WE WRZEŚNIU 2012 R.

W porównaniu z wrześniem 2011 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji. Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosły płace: w administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,9%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 3,4%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano: w informacji i komunikacji (o 5,9%), w budownictwie (o 1,4%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,4%).

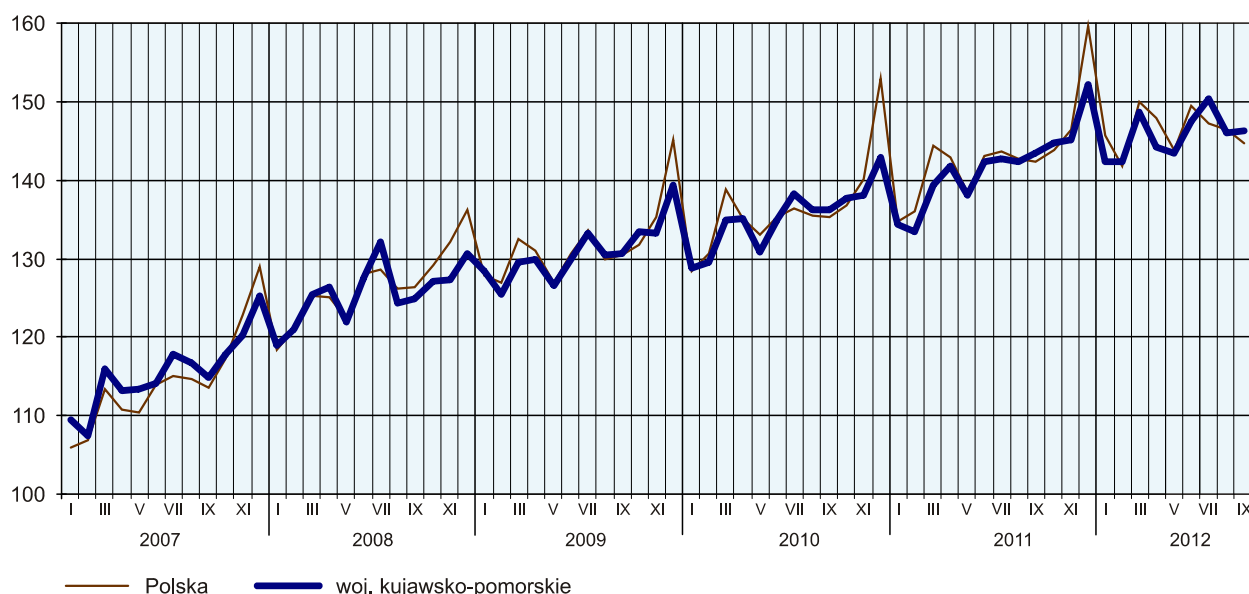
W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego we wrześniu br. najwyższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni m.in. w sekcji informacja

i komunikacja (o 54,1% wyższe) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 17,2% wyższe). Niższe wynagrodzenia odnotowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 30,3% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 25,0% niższe).

W odniesieniu do sierpnia br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie wyższym (o 0,1%), w tym najbardziej wzrosło w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,8%).

W okresie styczeń–wrzesień 2012 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3071,62 zł, czyli o 4,0% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 4,8%). Największy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,6%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2005=100)

CENY DETALICZNE

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie kujawsko-pomorskim w II kwartale 2012 r. wzrosły w skali roku w większym stopniu niż w roku poprzednim (4,0%, wobec wzrostu o 5,0% w II kwartale ub. roku). Największy wzrost cen zanotowano w grupach towarów i usług w zakresie: transportu (o 9,3%), cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 5,5%) oraz cen użytkowania mieszkania (o 4,8%). Spadek cen odnotowano w grupie odzież i obuwanie (o 3,2%) oraz towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (o 0,3%).

W województwie kujawsko-pomorskim tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku było na tym samym poziomie jak w kraju (4,0%).

Ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych we wrześniu 2012 r. były wyższe niż przed rokiem.

Największy wzrost cen artykułów z grupy „pieczywo i produkty zbożowe” objął: kaszę jęczmienną (o 13,3%), ryż (o 4,7%), chleb pszenno-żytni (o 3,0%). Cena bułki pszennej zmalała o 4,3%.

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili również za mięso, i tak największy wzrost cen odnotowano dla mięsa: wołowego z kością — rostbef (o 12,9%), wieprzowego z kością — schab środkowy (12,0%) oraz wołowego bez kości — z udźca (o 11,7%). Spośród badanych wędlin największy wzrost objął cenę kielbasy

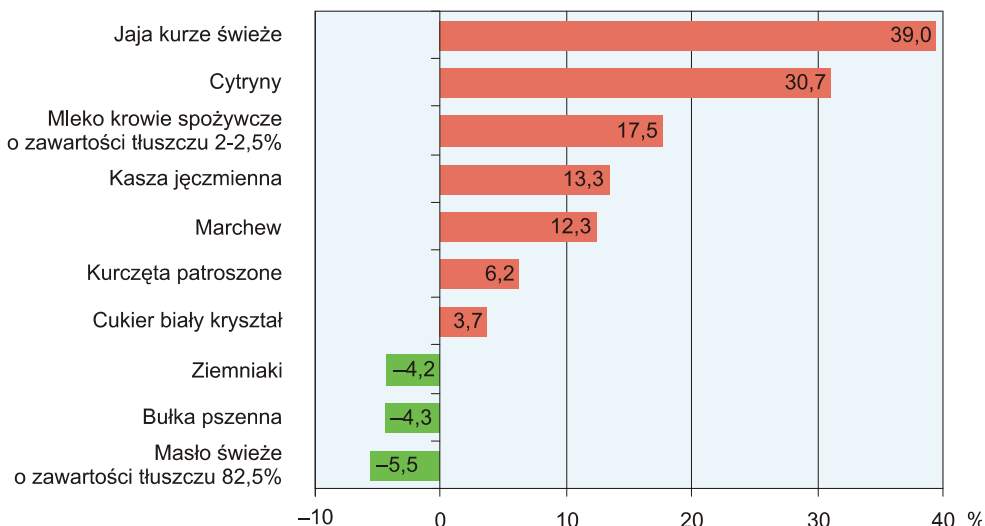
„Toruńskiej” (o 12,7%) oraz „Myśliwskiej” (o 8,2%). Wzrosła cena fileta z morszczuka mrożonego (o 11,6% w skali roku).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie kujawsko-pomorskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2011		2012	
	I kw.	II kw.	I kw.	II kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	104,0	105,0	104,3	104,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	105,8	108,2	105,0	104,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,9	104,0	105,5	105,5
Odzież i obuwie	93,5	97,8	97,3	96,8
Mieszkanie	105,2	105,7	104,9	104,8
Zdrowie	103,3	103,7	104,1	104,1
Transport	107,3	106,7	110,3	109,3
Rekreacja i kultura	99,8	100,2	100,2	99,7
Edukacja	102,6	102,1	103,9	104,0

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2012 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „mleko i sery” największy wzrost cen dotyczył mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2–2,5% (o 17,5%). Ser dojrzewający „Gouda” zdrożał o 0,6%. Znacznym wzrostem cen odnotowano także dla jaj kurzych świeżych (o 39,0%).

Z grupy „oleje i pozostałe tłuszcze” podrożała najbardziej margaryna (o 6,7%). Wzrosła także cena oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 3,6%). Spadek cen objął masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% (o 5,5%).

Znaczące zmiany cen wystąpiły w grupie „owoce i warzywa”. W skali roku wzrosły ceny cytryn i marchwi (wzrost odpowiednio o 30,7% i o 12,3%). Niższe były ceny ziemniaków (spadek o 4,2%) oraz cebuli (o 0,6%).

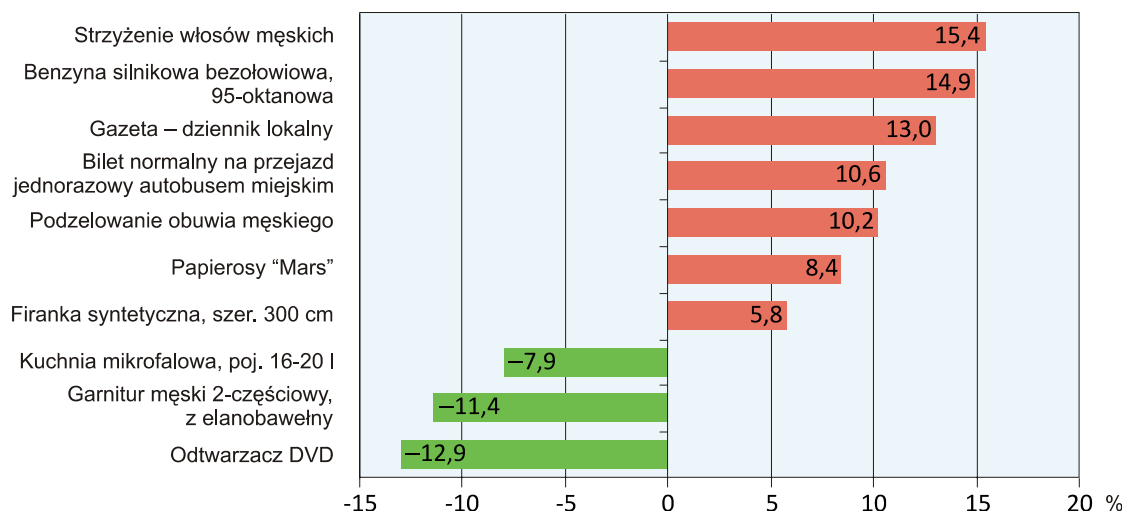
Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrost cen objął m.in. herbatę „Madras” (o 4,7%), cukier biały kryształ (o 3,7%), kawę naturalną „Tchibo Family Classic” (o 3,2%) oraz czekoladę mleczną (o 2,2%).

We wrześniu br. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrosły koszty użytkowania mieszkania. Zanotowano wzrost opłat za ciepłą wodę — za 1 m³ (o 9,2%), zaopatrzenie w zimną wodę z sieci wodociągowej — za 1 m³ (o 5,2%). Większy niż przed rokiem był koszt zakupu węgla kamiennego (wzrost o 1,5% za 1 tonę). Spadły ceny wywozu śmieci — za pojemnik (o 0,2%).

Podrożały również towary i usługi związane z transportem głównie za sprawą wzrostu cen paliw, w tym benzyny silnikowej bezołowiowej (95-oktanowej — za 1 l) — wzrost o 14,9%. Pasażerowie komunikacji miejskiej więcej płacili za bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim o 10,6%, a cena przejazdu taksówką osobową (taryfa dzienna) wzrosła o 4,0%.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2012 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wzrost cen objął towary i usługi związane ze zdrowiem, np. wzrosła cena wizyty u lekarza specjalisty — o 7,4% w porównaniu z wrześniem ub. roku. Odnotowano także wzrost cen towarów i usług związanych z kulturą, np. wzrosła cena biletu do kina — w skali roku o 7,1%.

Wśród pozostałych badanych artykułów żywnościowych i usług konsumpcyjnych wzrost cen dotyczył m.in.: strzyżenia włosów męskich (o 15,4%), gazety – dziennika lokalnego (o 13,0%), podzielowania obuwia męskiego (o 10,2%) oraz papierosów „Mars” (o 8,4%). Obniżyły się w skali roku m.in. ceny: odtwarzacza DVD (o 12,9%), garnituru męskiego 2-częściowego, z elanobawełny (o 11,4%) oraz kuchni mikrofalowej, poj. 16–20 l (o 7,9%).

ROLNICTWO

Na rynku rolnym we wrześniu br. przeciętne ceny większości produktów pochodzenia roślinnego były wyższe niż przed miesiącem. W porównaniu z wrześniem ub. roku wyższe były ceny pszenicy na obu rynkach i żyta na targowiskach. Ceny tego zboża w skupie były niższe w obu badanych okresach. Przeciętne ceny produktów zwierzęcych również były wyższe niż przed miesiącem i rokiem. Wyjątek stanowiły ceny: żywca drobiowego – spadek w obu analizowanych okresach oraz mleka, które obniżyły się tylko w skali roku. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej pogorszył się.

Warunki agrometeorologiczne na początku III kwartału br. były zróżnicowane. Występowały liczne zjawiska atmosferyczne mające ujemny wpływ na wegetację roślin; były to nawalne deszcze, grad, huragan, a nawet trąby powietrzne. Zjawiska te miały charakter lokalny więc nie wszędzie powodowały straty w plonach. Występowały dłuższe okresy bezdeszczowe z wysoką temperaturą. Żniwa w tym roku były opóźnione. O późniejszym przystąpieniu do zbiorów zdecydowała przewaga w ogólnej ilości roślin zbożowych zbóż jarych,

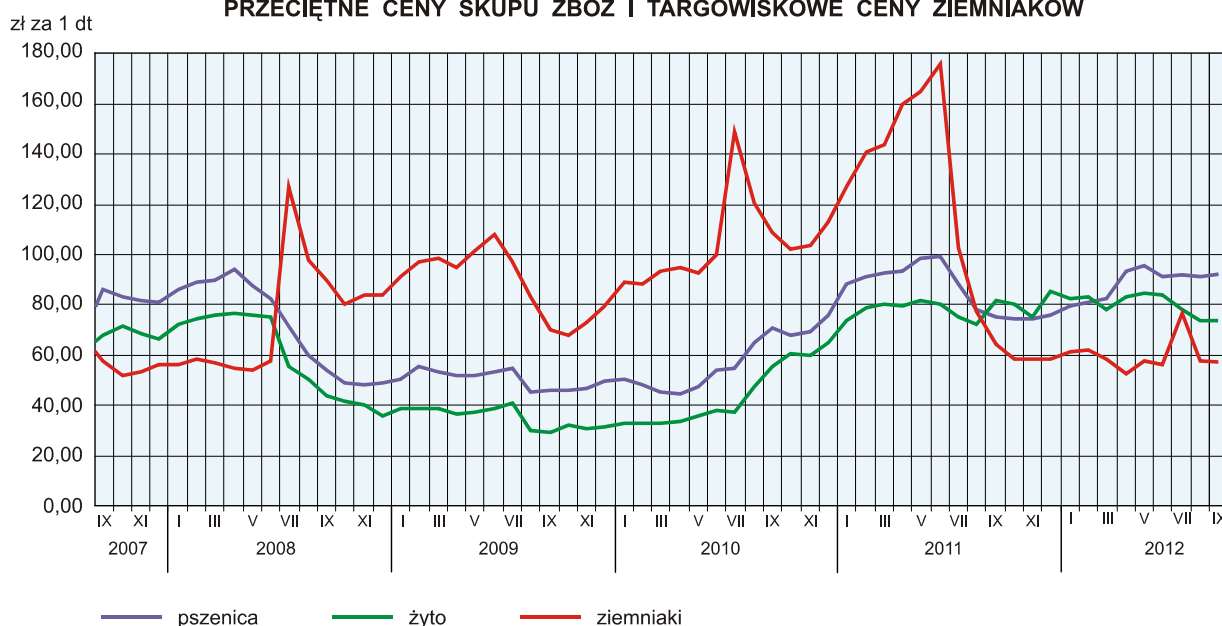
które zasiane były po przeoranych uprawach ozimych. Dużym utrudnieniem zbiorów były wylegnięcia spowodowane obfitymi opadami deszczu na przełomie lipca i sierpnia. Później występowały tylko krótkotrwałe okresy opadów, które jednak nie przeszkodziły w zbiorze zbóż, a miały pozytywny wpływ na rośliny okopowe i kukurydzę. Ułatwiły również wykonywanie podorywek, siewy poplonów oraz rzepaku ozimego. Początek września był dość suchy, ale po sierpniowych, optymalnych warunkach nie wpłynęło to negatywnie na wegetację roślin i przebieg siewów jesiennych. Średnia suma opadów atmosferycznych we wrześniu (ok. 43,3 mm) stanowiła 85% normy z wielolecia. Łącznie we wrześniu odnotowano 11 dni z opadami. Średnia temperatura powietrza według stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Toruniu wyniosła 14,0°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 0,9°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 31,2°C, a minimalna 0,7°C. Istniejące warunki umożliwiły dokonanie większości zasiewów ozimin w dość dobrych warunkach, a także początek wschodów. Na średnim i dobrym poziomie ocenić można stan rzepaku ozimego. Pogodny i dość ciepły wrzesień sprzyjał odkładaniu się cukru i przyrostowi masy korzeni buraków cukrowych, w związku z czym większość plantatorów decyduje się na późniejszy zbiór, umożliwiając osiągnięcie wyższych plonów korzeni o dużej zawartości cukru. Wysokie będą również plony kukurydzy na ziarno. Dokonane już zbiory potwierdzają możliwość uzyskania wyższego poziomu niż w zeszłym roku. Warunki istniejące we wrześniu sprzyjały zbiorom owoców w sadach, których plony są na bardzo dobrym poziomie.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–IX 2012		IX 2012		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2011 = 100	VIII 2012 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	355,0	143,7	111,8	136,9	54,9
w tym:					
pszenica.....	227,0	108,7	78,1	107,9	65,1
żyto	33,2	299,1	9,9	289,1	59,3

a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. c Łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

W okresie lipiec-wrzesień br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był większy niż w analogicznym okresie ub. roku o 43,7%, w tym pszenicy — o 8,7%, a żyta prawie

trzykrotnie większy. We wrześniu br. skupiono 111,8 tys. t zbóż, tj. o 45,1% mniej niż przed miesiącem. Skup pszenicy w tym okresie był mniejszy o 34,9%, a żyta o 40,7%. W porównaniu z wrześniem ub. roku odnotowano wzrost podaży: pszenicy o 7,9%, a żyta o 189,1%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych ^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2012		IX 2012		
	w tys. t	I-IX 2011 = 100	w tys. t	IX 2011 = 100	VIII 2012 = 100
Żywiec rzeźny ^b	224,1	98,0	15,6	85,8	99,6
w tym:					
wołowy (bez cieląt)	18,9	93,4	2,0	110,5	131,9
wieprzowy	132,8	93,5	8,1	67,5	91,0
drobiowy	72,1	109,1	5,5	126,2	105,1
Mleko ^c	558,0	104,5	58,3	99,8	92,4

a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był mniejszy o 2,0% od notowanego odpowiednio przed rokiem. Niższy niż przeciętnie był skup żywca wołowego o 6,6% i żywca wieprzowego o 6,5%; skup żywca drobiowego natomiast — wyższy o 9,1%. We wrześniu br. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 15,6 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 0,4% mniej niż przed miesiącem i o 14,2% mniej niż przed rokiem. Zarówno w skali miesiąca, jak i roku zmniejszyła się podaż trzody chlewnej, natomiast zwiększyła się w obu okresach bydła rzeźnego i drobiu.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

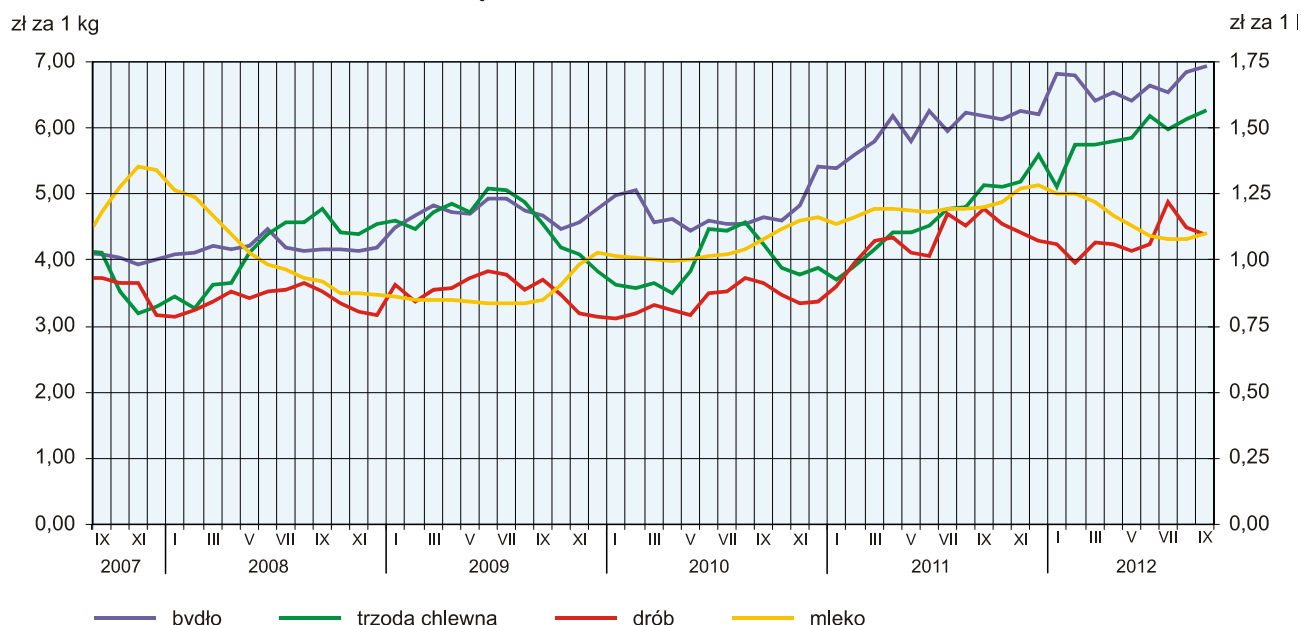
Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2012			I-IX 2012		IX 2012			I-IX 2012	
	zł	IX 2011 = 100	VIII 2012 = 100	zł	I-IX 2011 = 100	zł	IX 2011 = 100	VIII 2012 = 100	zł	I-IX 2011 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	92,64	122,7	101,3	89,60	104,9	96,21	110,6	101,7	95,00	106,3
żyto	73,19	89,6	99,0	75,95	98,4	78,18	106,8	104,2	78,10	107,8
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	21,76	98,0	106,9	35,59	96,9	56,52	87,8	x	60,64	47,2
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt).....	6,93	112,4	101,4	6,60	112,6	.	x	x	.	x
trzoda chlewna.....	6,26	122,2	102,4	5,64	130,6	.	x	x	.	x
drób	4,38	91,7	97,5	4,16	103,5	.	x	x	.	x
Zwierzęta gospodarskie za 1 szt.:										
krowa dojna	x	x	.	x	.	x	x	3366,67	x
jałówka 1-rocza	x	x	.	x	.	x	x	2400,00	x
prosię na chów	x	x	.	x	156,39	140,3	104,3	151,05	135,7
Mleko za 1 hl	109,70	91,4	101,6	114,99	97,0	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach — jadalne.

Średnio za 1 dt pszenicy w skupie w okresie styczeń-wrzesień 2012 r. płacono 89,60 zł, a za żyto 75,95 zł. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku było to: dla pszenicy więcej o 4,9%, natomiast dla żyta mniej o 1,6%. Przeciętna cena uzyskiwana przez rolników na targowiskach była dla obu opisywanych zbóż wyższa niż rok temu. W okresie I-IX br. za pszenicę płacono średnio 95,00 zł/dt (o 6,3% więcej), natomiast za żyto 78,10 zł/dt (o 7,8% więcej). We wrześniu br. średnie ceny za dostarczoną do skupu pszenicę były wyższe, a za żyto niższe niż przed miesiącem odpowiednio: o 1,3% i o 1,0%. W obrocie targowiskowym odnotowano wzrost cen obu badanych zbóż w okresie miesięcznym. Żyto było droższe o 1,7%, natomiast pszenica o 4,2%. W skali roku średnia cena pszenicy w skupie wzrosła o 22,7% a żyta obniżyła się o 10,4%. Na targowiskach natomiast wzrosły ceny obu omawianych zbóż; za 1dt pszenicy płacono o 10,6% więcej, a za żyto o 6,8% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Średnio za 1 dt ziemniaków w okresie od stycznia do września br. płacono w skupie 35,59 zł, a na targowiskach 60,64 zł. Było to mniej niż w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio: o 3,1% i o 52,8%. Przeciętna cena skupu ziemniaków we wrześniu wyniosła 21,76 zł i wzrosła w skali miesiąca o 6,9%, natomiast obniżyła się w skali roku o 2,0%. Cena 1 dt ziemniaków na targowiskach (56,52 zł) była niższa o 12,2% od ubiegłorocznej.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

W okresie od stycznia do września br. za 1 kg żywca wieprzowego płacono średnio 5,64 zł, tj. o 30,6% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. odnotowano wzrost **cen żywca wieprzowego** w skupie do 6,26 zł/kg; w skali miesiąca — wzrost o 2,4%, a w skali roku o 22,2%.

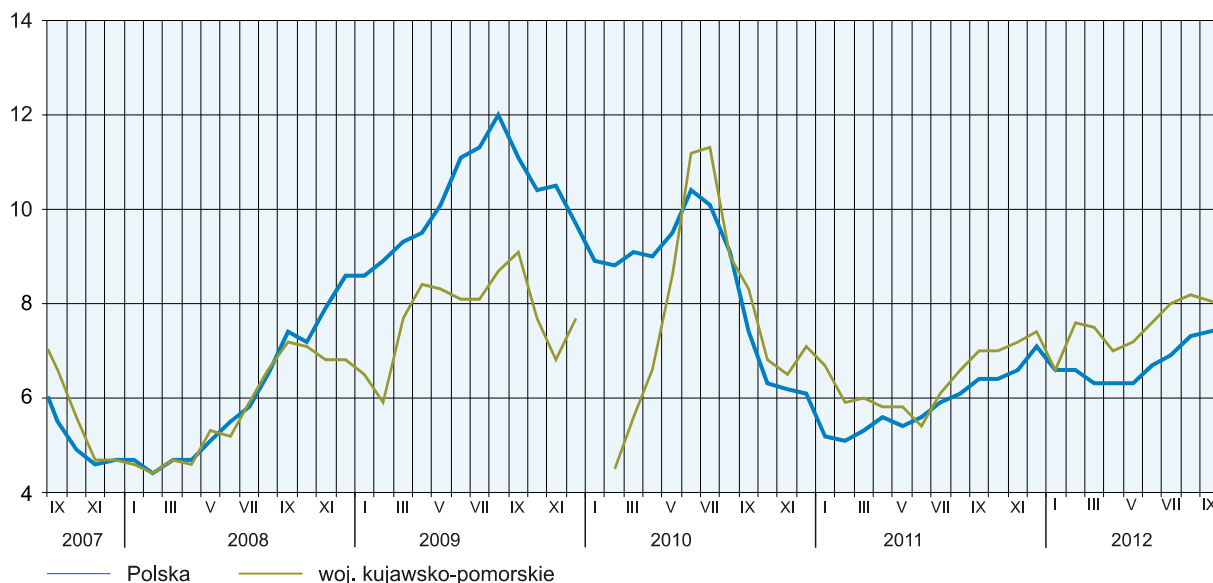
Większy wzrost cen żyta na targowiskach niż żywca wieprzowego w skupie skutkował pogorszeniem się rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z sierpniem br. We wrześniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 8,0 kg żyta na targowiskach, wobec 8,2 przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik wyniósł 7,0). Średnia cena za prosię przeznaczone do dalszego chowu wzrosła w skali miesiąca o 4,3% (do 156,39 zł/szt.) i była równocześnie wyższa w ujęciu rocznym o 40,3%. W okresie styczeń-wrzesień br. za prosię na chów płacono 151,05 zł (o 35,7% więcej niż w przed rokiem)

Średnio za 1 kg żywca drobiowego płacono w okresie od początku roku 4,16 zł. Było to o 3,5% więcej niż w analogicznym okresie 2011 r. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego we wrześniu (4,38 zł/dt) obniżyła się w odniesieniu do sierpnia br. i września ub. roku odpowiednio: o 2,5% i o 8,3%.

Średnio za 1 kg żywca wołowego w okresie od stycznia do września br. płacono 6,60 zł, czyli o 12,6% więcej niż przed rokiem. W opisywanym miesiącu przeciętna cena żywca wołowego (6,93 zł/kg) wzrosła

w stosunku do sierpnia br. o 1,4%. W ujęciu rocznym utrzymała się tendencja wzrostowa cen żywca wołowego — w porównaniu z wrześniem ub. roku wzrost wyniósł 12,4%.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

Od początku br. **skup mleka** wyniósł 558,0 mln l i był o 4,5% większy niż w analogicznym okresie 2011 r. We wrześniu br. dostawy mleka do skupu (58,3 mln l) były mniejsze w ujęciu miesięcznym — o 7,6%, a w ujęciu rocznym o 0,2%. Średnio za 100 l mleka w okresie styczeń-wrzesień br. płacono 114,99 zł. W porównaniu z ub. rokiem było to o 3,0% mniej. Cena tego surowca we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 109,70 zł za 100 l, tj. o 1,6% wyższym niż przed miesiącem. W stosunku do września ub. roku było to o 8,6% mniej.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 4141,8 mln zł i była (w cenach stałych) niższa niż przed rokiem o 11,3%, ale wyższa w porównaniu z poprzednim miesiącem o 3,2%.

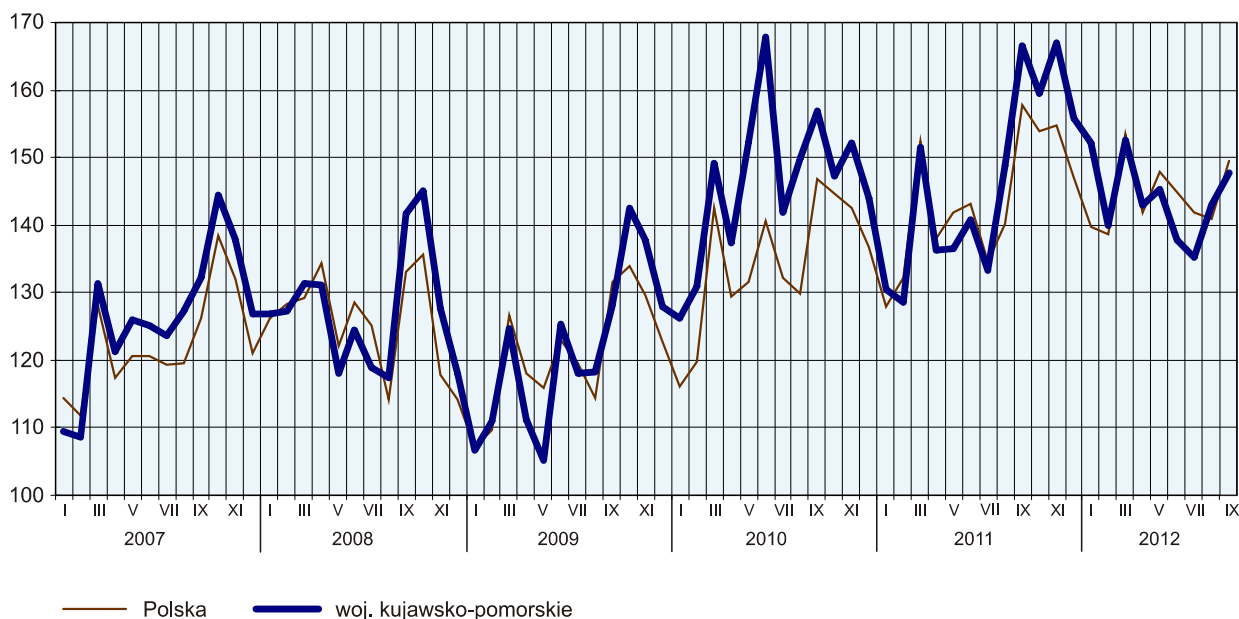
Na spadek produkcji sprzedanej przemysłu miała wpływ największa, stanowiąca 96,7% udziału, sekcja tj. przetwórstwo przemysłowe, w której odnotowano spadek w porównaniu z wrześniem ub. roku o 11,7%. Wzrost produkcji sprzedanej odnotowano natomiast w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 18,9%, przy 2,0% udziale w produkcji przemysłowej).

Niższy niż we wrześniu 2011 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 16 (spośród 28 występujących w województwie) działach przemysłu. Spadek wrześniowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku odnotowano m.in.: w produkcji papieru i wyrobów z papieru oraz w produkcji mebli (spadek wyniósł w tych działach odpowiednio po 7,4%), a także w produkcji artykułów spożywczych (o 3,2%). Wzrost zanotowano m.in. w produkcji wyrobów z metali (o 24,7%), w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,7%) oraz produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,4 %).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła we wrześniu br. (w cenach bieżących) 32,9 tys. zł i była niższa niż przed rokiem (w cenach stałych) o 9,9%

przy mniejszym o 1,5% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,3%.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU (przeciętna miesięczna 2005 = 100; ceny stałe)

W okresie od stycznia do września 2012 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 36578,5 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 2,3% niż w analogicznym okresie ub. roku. Największy wpływ na wzrost produkcji w tym okresie miały działy zajmujące się produkcją wyrobów z metali (wzrost o 24,1%), a także produkcją: artykułów spożywczych oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (wzrost odpowiednio o 3,2%). Największy spadek wystąpił natomiast w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 6,8%).

Na tle pozostałych województw kujawsko-pomorskie zajęło we wrześniu 2012 r. 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012	I–IX 2012	
	analogiczny okres roku poprzedniego = =100	w odsetkach	
O g ó ł e m	88,7	102,3	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	88,3	102,1	96,2
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych	96,8	103,2	27,7
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	87,4	93,2	1,3
produkcja papieru i wyrobów z papieru	92,6	101,0	12,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	88,6	105,6	1,3
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	101,7	103,2	12,8
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	101,4	108,3	8,3
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	108,3	107,3	1,4
produkcja wyrobów z metali ^Δ	124,7	124,1	8,7
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	102,3	114,8	2,7
produkcja mebli	92,6	100,4	3,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	118,9	113,7	2,0

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2012 r. wyniosła 520,8 mln zł i była o 27,9% niższa niż we wrześniu ub. roku. W trzech kwartałach br. produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 4168,1 mln zł, tj. o 2,9% niższą w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. *Pod względem wielkości produkcji budowlanej w okresie styczeń–wrzesień br. województwo kujawsko-pomorskie zajęło 8 pozycję wśród pozostałych województw.*

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto oraz zatrudnienie w sekcji budownictwo było niższe niż przed rokiem, odpowiednio o 1,4% i o 0,6%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 318,6 mln zł (tj. 61,2% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była niższa o 24,6% w porównaniu z wrześniem ub. roku. Spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano w następujących działach budownictwa: budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz budowa budynków, zaś wzrost w podmiotach zajmujących się robotami budowlanymi specjalistycznymi.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012	I-IX 2012	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	75,4	101,4	100,0
Budowa budynków ^Δ	69,8	110,4	45,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	66,1	80,6	27,7
Roboty budowlane specjalistyczne	101,0	116,7	26,6

W stosunku do sierpnia br. produkcja budowlano-montażowa województwa kujawsko-pomorskiego zmniejszyła się o 1,9%. Spadek sprzedaży zanotowano w podmiotach, których głównym rodzajem działalności jest budowa budynków (o 9,4% mniej) oraz w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 8,4% mniej), natomiast wzrost zaobserwowano w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 19,6%).

W trzech kwartałach 2012 r. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 2435,3 mln zł, tj. o 1,4% wyższym od notowanego przed rokiem.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

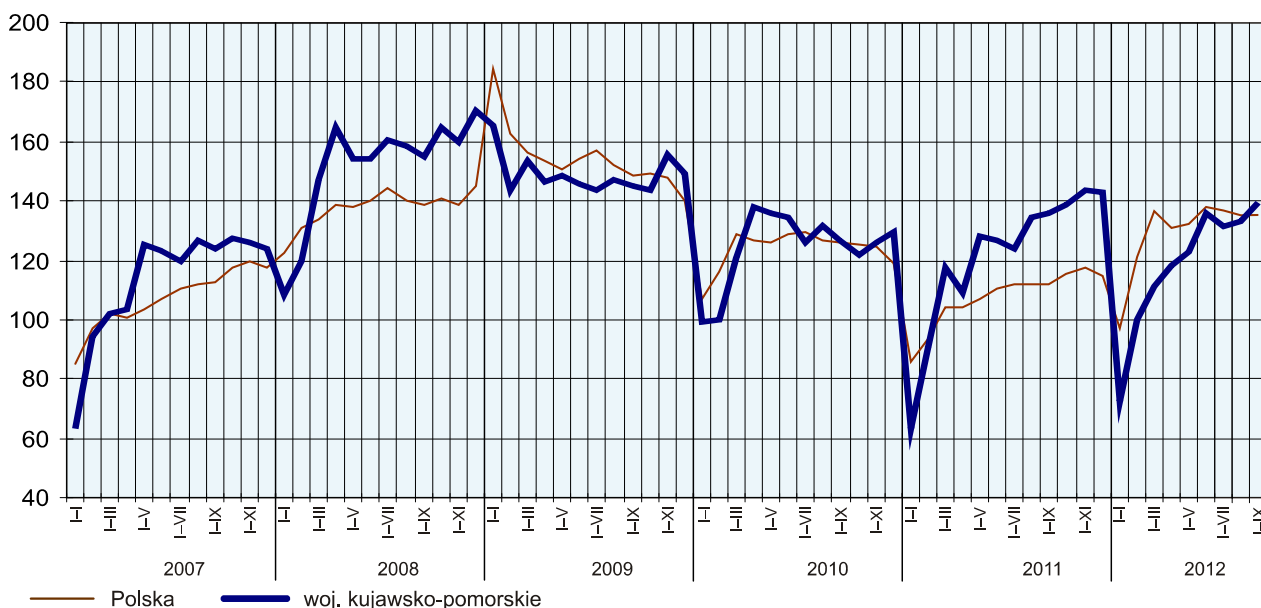
We wrześniu br. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (wzrost o 25,9%). Zmniejszyła się natomiast liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (spadek odpowiednio o 2,7% i o 23,5%).

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania **w okresie styczeń–wrzesień br.** kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2011 = 100	
O g ó ł e m	4324	100,0	102,5	104,7
Indywidualne	2681	62,0	104,3	134,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1438	33,3	108,9	57,7
Spółdzielcze	2	0,0	2,4	33,0
Komunalne	81	1,9	70,4	34,1
Spółeczne czynszowe	120	2,8	94,5	46,9
Zakładowe	2	0,0	50,0	167,5

Według wstępnych danych¹, we wrześniu br. **przekazano do użytkowania** 628 mieszkań, tj. o 129 więcej niż przed rokiem (wzrost o 25,9%). Najwięcej mieszkań w badanym miesiącu przekazali inwestorzy indywidualni — 305 lokali (48,5% ogólnej liczby oddanych mieszkań), ponadto oddano do użytkowania 131 mieszkań na sprzedaż lub wynajem (20,9%), 72 mieszkania komunalne (11,5%) oraz 120 mieszkań społecznych czynszowych (19,1%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio: 65,1%, 32,7% oraz 2,0%, nie oddano do użytkowania mieszkań społecznych czynszowych. We wrześniu nie oddano do użytkowania mieszkań spółdzielczych oraz zakładowych. Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu br. stanowiły 5,0% efektów krajowych.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA (analogiczny okres 2005 = 100)

W okresie styczeń–wrzesień br. oddano do użytkowania 4324 mieszkania, tj. o 2,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W budownictwie indywidualnym i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem odnotowano wzrost liczby zrealizowanych mieszkań, mniej natomiast powstało mieszkań spółdzielczych, komunalnych, społecznych czynszowych oraz zakładowych.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE I–IX 2012 R.

W nawiasach podano liczbe powiatów.

W okresie dziewięciu miesięcy br. mieszkania oddane do użytkowania miały przeciętnie 104,7 m² **powierzchni użytkowej** i było to o 1,8 m² więcej niż oddane w okresie styczeń–wrzesień ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie zakładowym. Wzrost przeciętnej powierzchni zrealizowanego mieszkania odnotowano w budownictwie indywidualnym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. Mieszkania przekazane do użytkowania w budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym i zakładowym były mniejsze niż przed rokiem.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania: w Toruniu (706), w Bydgoszczy (651) i w powiecie bydgoskim (597). Najmniej wybudowano w powiatach: wąbrzeskim — 15, radziejowskim — 42 i mogileńskim — 51 mieszkań.

Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–wrzesień br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2011 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2011 = = 100
O g ó ł e m	5789	100,0	91,5	5027	100,0	87,2
Indywidualne	3329	57,6	81,2	3214	64,0	86,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2283	39,4	117,5	1676	33,3	107,0
Spółdzielcze	6	0,1	60,0	2	0,0	1,9
Komunalne	66	1,1	23,8	102	2,0	33,0
Spółeczne czynszowe	105	1,8	x	–	x	x
Zakładowe	–	x	x	33	0,7	x

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie świeckim (152,3 m²), wąbrzeskim (149,9 m²) oraz włocławskim (145,6 m²). Najmniejsze, czyli poniżej 100 m², wybudowano w Bydgoszczy (61,8 m²), w Toruniu (67,9 m²), powiecie rypińskim (87,2 m²) oraz w powiecie inowrocławskim (96,8 m²).

We wrześniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 747 mieszkań i było to o 2,7% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń (51,3% ogólnej liczby) dotyczyło mieszkań indywidualnych.

W badanym miesiącu zmniejszyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 23,5%, do poziomu 572). Większość mieszkań, bo 69,1%, budowanych było przez inwestorów indywidualnych.

W ciągu dziewięciu miesięcy br. wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i wśród których rozpoczęto budowę ponad połowę stanowiły mieszkania budownictwa indywidualnego.

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu br. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano wzrost w ujęciu rocznym (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 0,4%) i spadek **hurtowej** (o 1,2%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku **sprzedaż detaliczna** (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) wzrosła w grupach: farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 18,3%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 6,9%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowych (o 3,2%). Wśród badanych grup produktów największy w ujęciu rocznym spadek sprzedaży zanotowano

w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 20,1%), włókno, odzież, obuwie (15,4%) oraz pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 11,6%).

W porównaniu z sierpniem br. przychody ze sprzedaży detalicznej spadły o 1,2%. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej największy spadek zanotowano w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (9,2%). Z kolei największy wzrost w skali miesiąca (14,2%) dotyczył grupy pojazdy samochodowe, motocykle, części.

Sprzedaż detaliczna w okresie styczeń–wrzesień 2012 r. była o 3,0% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu br. była niższa o 8,3% niż przed miesiącem i o 0,1% niższa niż przed rokiem, a w przedsiębiorstwach hurtowych — spadek odpowiednio o 1,4% i o 12,8%.

Sprzedaż hurtowa w okresie styczeń–wrzesień 2012 r. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku w przedsiębiorstwach handlowych wzrosła o 7,6%, a w przedsiębiorstwach hurtowych zmniejszyła się o 6,6%.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012	I–IX 2012	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	100,4	103,0	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	106,9	104,7	11,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	99,9	94,8	12,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	88,4	78,4	1,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	103,2	110,0	41,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	118,3	122,0	4,6
Włókno, odzież, obuwie	84,6	94,3	2,5
Meble, RTV, AGD	96,9	90,4	1,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	79,9	90,2	3,7
Pozostałe	100,0	96,9	17,6

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Opracowanie merytoryczne – Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych (tel. 52 366 93 03);

Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy;

Wydział Badań Ankietowych.

Redakcja merytoryczna, techniczna, korekta, skład komputerowy i grafika:

Agnieszka Krautforst–Kłoszewska, Rafał Lis, – Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych.

Informatorium: e–mail InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl, tel. 52 3669400

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2011 r. B – 2012 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	246,8	246,2	246,0	246,4	246,3	246,2	246,4	245,9	245,2	244,1	245,0	244,4
	B	245,2	244,4	243,8	243,6	243,9	243,7	243,7	242,8	243,4			
poprzedni miesiąc = 100	A	104,0	99,7	99,9	100,2	100,0	100,0	100,1	99,8	99,7	99,6	100,3	99,8
	B	100,3	99,7	99,8	99,9	100,1	99,9	100,0	99,7	100,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	108,8	108,2	108,0	107,2	106,4	105,8	105,5	104,9	104,1	103,2	103,3	103,0
	B	99,3	99,2	99,1	98,9	99,0	99,0	98,9	98,8	99,3			
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A	149,3	152,2	150,5	144,5	139,7	133,6	131,4	129,8	130,4	130,7	134,3	139,6
	B	148,3	151,5	149,5	144,5	141,0	137,9	136,4	136,5*	137,3			
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A	17,8	18,1	18,0	17,4	16,9	16,3	16,0	15,9	15,9	16,0	16,4	17,0*
	B	17,8*	18,1*	17,9*	17,4	17,1*	16,7	16,6*	16,6	16,7			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	3023	2996	5367	4386	4064	4761	4561	4641	4720	3310	3061	2420
	B	3303	3032	6410	5087	5011	5353	4112	5440	5784			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	81	74	50	52	49	46	46	41	42	54	67	138
	B	64	77	53	59	53	47	59	41	49			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	2833,42	2811,42	2938,50	2988,04	2911,31	2998,56	3007,68	3000,08	3024,37	3051,21	3061,16	3207,21
	B	2998,35	2999,69	3133,11	3038,66	3020,78	3106,16	3169,78	3080,30	3083,35			
poprzedni miesiąc = 100	A	94,0	99,2	104,5	101,7	97,4	103,0	100,3	99,7	100,8	100,9	100,3	104,8
	B	93,5	100,0	104,4	97,0	99,4	102,8	102,0	97,2	100,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,4	103,0	103,2	104,9	105,6	105,4	103,2	104,4	105,3	105,1	105,1	106,4
	B	105,8	106,7	106,6	101,7	103,8	103,6	105,4	102,7	102,0			
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	104,0	.	.	105,0	.	.	104,5	.	.	105,0
	B	.	.	104,3	.	.	104,0	.	.	.			

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2011 r. B – 2012 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźniki cen (dok.):												
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc = 100 A	117,3	104,1	100,4	101,5	103,8	100,7	87,6	92,0	97,6	98,5	100,1	103,2
B	103,2	101,9	101,6	112,7	102,2	96,1	97,9	96,8	102,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	182,7	198,4	211,2	213,5	212,6	187,7	168,2	128,8	109,5	112,2	109,4	104,2
B	91,7	89,7	90,8	100,9	99,3	94,8	105,9	111,4	116,9			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100 A	99,4	103,8	103,8	106,5	93,9	107,6	95,3	104,6	99,0	99,6	102,0	99,2
B	109,6	99,8	94,4	101,8	97,9	103,6	98,9	104,3	101,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	108,2	110,3	126,7	133,4	130,8	135,4	131,2	136,8	132,2	133,1	130,0	114,8
B	126,6	121,7	110,7	105,7	110,2	106,1	110,1	109,8	112,4			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc = 100 A	95,6	105,7	106,1	106,3	99,9	102,5	105,6	100,5	106,6	99,8	101,3	107,9
B	91,6	112,4	99,9	101,0	100,5	105,9	96,8	102,2	102,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	102,1	109,5	113,5	126,2	115,3	101,6	107,6	105,3	121,0	132,0	137,0	144,2
B	138,1	146,9	138,3	131,4	132,2	136,6	125,1	127,2	122,2			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta A	6,7	5,9	6,0	5,8	5,8	5,4	6,1	6,6	7,0	7,0	7,2	7,4
B	6,6	7,6	7,5	7,0	7,2	7,6	8,0	8,2	8,0			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100 A	90,5	98,6	118,0	89,9	99,9	103,4	94,3	111,9	111,9	95,8	104,8	93,3
B	97,7	92,1	109,1	93,6	101,4	94,8	97,2	105,8	103,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	103,4	98,2	101,6	99,2	89,6	83,9	93,9	99,2	106,2	108,2	109,8	108,1
B	116,7	108,9	100,7	104,9	106,5	97,7	100,7	96,0	88,7			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100 A	30,0	100,6	165,9	102,1	144,3	109,6	81,1	116,7	129,5	95,3	82,7	152,4
B	35,5	85,0	135,3	130,2	110,8	105,4	86,2	119,7	98,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	111,0	122,7	100,4	117,5	146,9	112,5	110,8	123,1	121,7	114,6	123,2	118,8
B	140,7	119,0	97,1	123,8	95,0	91,4	97,2	99,6	75,4			

a Geny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2011 r. B – 2012 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	454	879	1381	1639	2243	2612	3088	3720	4221	4847	5571	6418
	B	540	977	1309	1779*	2166*	2783*	3265*	3696	4324			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	63,7	91,2	96,9	79,3	94,4	94,2	98,8	101,9	107,7	113,1	113,4	110,5
	B	118,9	111,1	94,8	108,4*	96,6*	106,5*	105,8*	99,4	102,5			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	81,7	98,4	122,8	105,2	90,7	102,5	101,1	103,1	98,0	104,8	98,6	107,8
	B	77,3	102,2	122,7	99,2	93,5	101,3	100,0	100,1	99,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	122,0	115,0	115,4	123,0	120,5	117,0	112,4	113,5	112,4	108,9	114,8	109,8
	B	103,9	107,9	107,8	101,6	104,8	103,6	102,6	99,6	100,4			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	5,4	.	.	5,4	.	.	5,0	.	.	4,6
	B	.	.	5,1	.	.	4,7	.	.	.			
netto ^d (w %)	A	.	.	4,2	.	.	4,4	.	.	4,2	.	.	3,8
	B	.	.	4,0	.	.	3,8	.	.	.			
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	420,1	.	.	945,8	.	.	1622,2	.	.	2551,2
	B	.	.	368,0	.	.	959,8	.	.	.			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	86,9	.	.	81,8	.	.	92,2
	B	.	.	87,6	.	.	101,5	.	.	.			
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	185715	185846	186071	183574	183611	184027	184397	184663	184993	185022	184789	184365
	B	183626	183688	184215	184571	184959	185329	185629	186061	186595			
w tym spółki handlowe	A	11423	11465	11403	11442	11494	11589	11631	11668	11738	11809	11866	11935
	B	11991	12047	12117	12166	12232	12289	12342	12401	12443			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1696	1696	1686	1685	1681	1702	1706	1712	1712	1717	1719	1724
	B	1728	1737	1743	1742	1740	1737	1750	1753	1751			

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. * Dane zostały zmienione w stosunku do publikacji wcześniejszej.